

v tom smyslu, že zmíněný vývoj a v souvislosti s tím způsobilost k samostatnému vykonávání stíhacího práva v případech trestných činů proti bezpečnosti cti předpokládá jen u osob starších než 18 let.

Zvláště jasně dokazuje správnost uvedeného názoru další místo důvodové zprávy, kde se praví, že, když by nezletilý za trvání trestního řízení dosáhl osmnáctého roku, jest oprávněn žalobní právo o d t é t o d o b y samostatně vykonávat.

Vše to poukazuje nepochybně k tomu, že zákon č. 108/1933 Sb. z. a n. stanoví v § 16, odst. 1, přesnou hranici věku podle let, tak že nelze z něho žádným způsobem dovoditi názor odvolacím soudem v jeho rozsudku zastávaný, jako by soud mohl v konkrétním případě, nehledě k věku soukromého žalobce, přiznati mu podle vyvinutého rozumu samostatný výkon žalobního práva i tehdy, když žalobce ještě nedosáhl 18. roku svého věku.

Jelikož M. ani v době podání soukromé žaloby, ani za celého řízení až do pravoplatného skončení trestní věci a zejména ani v době podání konečného návrhu na potrestání A. nedosáhla osmnáctého roku svého věku, nebyla, jak právě dovozeno, podle § 16, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. oprávněna vykonávat samostatně žalobní právo.

Porušily proto jak okresní soud v B. tím, že rozsudkem ze dne 21. ledna 1937 uznal k návrhu soukromé žalobkyně M., které samostatné vykonávání práva žalobního nepřislušelo, A. vinnou přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., a krajský jako odvolací soud tím, že přes to odvolání obžalované rozsudkem ze dne 6. března 1937 nevyhověl a rozsudek okresního soudu v B. ve výroku o vině potvrdil, zákon v ustanovení § 16, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. a zatížily své rozsudky zmatkem podle § 281, č. 9 c) tr. ř.

Jelikož jde o rozsudky odsuzující, utrpěla obžalovaná postupem obou soudů, porušujícím zákon, zřejmou újmu, kterou lze odčinit pouze zmatečnými stížnostmi na záštitu zákona, které bylo proto podle §§ 33, 292 a 479 tr. ř. vyhověno.

Podotknuto budiž jen ještě, že na správnosti toho, co uvedeno, nemění nic okolnost, že M. st. jakožto poručnice a tím zákonný zástupce napadené M. ml. podala dne 30. ledna 1937 hledíc právě k ustanovení § 16, odst. 1 zákona o ochraně cti návrh na stíhání A. pro stejný trestný čin, neboť stalo se tak v době, kdy již soud první stolice vynesl rozsudek k žalobě samostatně vznesené neoprávněnou M. ml.

Došlo-li ovšem nyní k zproštění obžalované jediné proto, že se nedostávalo návrhu účastníkovy po zákonu požadovaného, bude podle § 363, č. 2 tr. ř. na nalézacím soudu, aby pokračoval v trestním řízení proti A. k návrhu M. st. jakožto zákonného zástupce napadené M. ml., při čemž bude ovšem třeba, aby nalézací soud zkoumal předpoklad výtčený první větou 4. odstavce § 16 zákona o ochraně cti.

Čís. 5988.

Ke vzájemnému poměru činností uvedených v odst. 1 až 3 § 6, č. 2 zákona na ochranu republiky s hlediska možnosti souběhu.

V poměru subsidiarity ke skutkové podstatě zločinu vojenské zrady spáchané vyzvídáním podle § 6, č. 2, odst. 2 zákona na ochranu repub-

liky může být jen taková přípravná činnost ve smyslu § 6, č. 2, odst. 3 téhož zákona, která míří k onomu vyzvídání, a tedy jen takové spolčení a vejítí ve styk s cizí mocí neb s cizími činiteli, které spadá do doby před výzvědnou činností a připravuje ji, nikoli i následující přípravná činnost, směřující ke skutečnému vyzrazení vojenského tajemství podle § 6, č. 2, odst. 1 zákona. Taková činnost je subsidiární jen v poměru ke skutkové podstatě zločinu podle § 6, č. 2, odst. 1 a nikoli odst. 2 cit. zákona.

(Rozh. ze dne 5. října 1937, Zm II 441/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vojenské zrady podle § 6, č. 2, al. 2 zákona na ochranu republiky.

Z d ů v o d ů:

S hlediska zmatku podle § 281, č. 5 a 10 tr. ř., správně č. 11, do-
ličuje zmateční stížnost, že výzvědná činnost obžalovaného byla i podle rozsudkových zjištění skončena jeho propuštěním z vojny, tudíž v roce 1935, takže trest obžalovaného neměl prý být vyměřován podle § 1 zák. č. 130/1936 Sb. z. a n.

Zmateční stížnosti je sice přisvědčiti v tom, že nalézací soud činnost obžalovaného, spadající do doby po propuštění obžalovaného z vojny, mylně podřadil pojmu vyzvídání po rozumu § 6, č. 2, al. 2 zák. na ochr. rep., neboť vyzvídáním může být jen taková činnost, která směřuje a je způsobilá k tomu, aby pachatelé opatřila znalost tajemství (rozh. č. 3903 Sb. n. s.). Takovou činnost obžalovaný podle rozsudkových zjištění nevykonal v této době. Je-li však rozsudkem zjištěno, že obžalovaný byl ve zmíněné době v M. v ministerstvu války a že nabízel listiny i v N. a O., pokud se týče v P. na vojenském velitelství a v R., že podle vlastního udání vůči S. nabízeli mu v T. za listiny velké peněžité částky a že vyjednával ještě s dvěma jinými státy a že obžalovaný byl přesně informován o cizozemské zpravodajské instituci X., opodstatňují tato zjištění rozsudku plně hmotněprávní závěr, že obžalovaný vešel po propuštění z vojny ve styk přímý nebo aspoň nepřímý s cizí mocí, nebo při nejmenším s cizími vojenskými činiteli po rozumu § 6, č. 2, odst. 3 zák. na ochr. rep., a to za tím účelem, aby listiny, o něž jde, tedy skutečnosti, opatření a předměty, jež mají zůstatí utajeny pro obranu republiky, vyzradil cizí mocí.

Napadený rozsudek je na omylu, pokud, předpokládaje tu nesprávně subsidiaritu po rozumu rozh. č. 4660 Sb. n. s., má za to, že v souzeném případě nemůže jít o reální souběh mezi zločinem vyzvídání podle § 6, č. 2, al. 2 cit. zák., spáchaným v letech 1934 a 1935, a zločinem podle § 6, č. 2, al. 3 cit. zák., spáchaným i v roce 1936. V poměru subsidiarity ke skutkové podstatě zločinu vojenské zrady, spáchané vyzvídáním po rozumu § 6, č. 2, al. 2 cit. zák., může být jen taková přípravná činnost ve smyslu § 6, č. 2, al. 3 cit. zák., která se odnáší k onomu vy-

zvidání, tedy přirozeně jen takové spolčení a vejítí ve styk s cizí mocí nebo s cizími činiteli, které spadá do doby před výzvědnou činností a tuto činnost připravuje, nikoli však následující přípravná činnost po rozumu § 6, č. 2, al. 3 cit. zák., sloužící a odnášející se jako v konkrétním případě již jen ku přípravě skutečného vyzrazení vojenského tajemství po rozumu § 6, č. 2, al. 1 cit. zák. Taková přípravná činnost, o níž jde v souzeném případě, je subsidiární jen v poměru ke skutkové podstatě zločinu podle § 6, č. 2, al. 1 a nikoli al. 2 cit. zák.

Tím, že nalézací soud, vycházející z mylného pojmání zmíněné otázky subsidiarity, podřadil činnost stěžovatelovu, spadající do doby po propuštění z vojny, nesprávně pojmu vyzvidání místo přípravné činnosti po rozumu § 6, č. 2, al. 3 zák. na ochr. rep., nebyl však stěžovatel zkrácen ve svých právech, neboť obě ustanovení mají tutéž trestní sankci.

Z toho, co dovozeno, vysvítá ovšem též, že se obžalovaný marně dovolává zmatku podle § 281, č. 11 tr. ř., neboť obžalovaný pokračoval podle rozsudkových zjištění ve své zločinné činnosti, spadající pod pojem § 6, č. 2, al. 3 zák. na ochr. rep., a ž do listopadu 1936, takže bylo trest vyměřiti podle § 1 zák. č. 130/1936 Sb. z. a n., jenž nabyl účinnosti dnem 23. května 1936. Bylo proto zmateční stížnost podle § 288, odst. 1 tr. ř. zamítnouti jako neodůvodněnou.

Čís. 5989.

Bol-li vinník odsúdený pre účasť na prečine uprchnutia pred vojenskou službou a odvedený branec sa z cudziny nevrátil a pričádza-li v úvahu premlčanie činu vinníkovho, treba so zreteľom na ustanovenie poslednej vety § 54, odst. 2 písm. a) zákona č. 193/1920 Sb. z. a n. zistiť, či uprchnuvší branec ešte žije, alebo kedy zomrel.

(Rozh. zo dňa 5. októbra 1937, Zm IV 491/37.)

A., syn obžalovaných rodičov B. a C., a manžel obžalovanej D., sa rozhodol, že pred nastúpením vojenskej prezenčnej služby uprchne do Ameriky; obžalovaní vedeli o tomto jeho úmysle. Keď došiel na adresu A. anglický telegram lodnej spoločnosti, že môže nastúpiť cestu, dala obžalovaná C. telegram preložiť a obžalovaná D. sdělila jeho obsah svojmu manželovi A. Obžalovaný B. dopravil potom svojho syna ihneď na nádražie a A. odcestoval do prístavu. Súd prvej stolice uznal obžalovaných B., C., D. vinnými účasťou na prečine uprchnutia pred vojenskou službou podľa § 69, č. 2 tr. zák., § 44, odst. 3 zákona č. 193/1920 Sb. z. a n. O d v o l a c í s ú d sprostil obžalované ženy C. a D. obžaloby nespatrijúc v ich zistenej činnosti nič, čím by bolo spáchanie trestného činu A. podporované alebo usnadňované.

N a j v y š š í s ú d odmietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného B.; na základe § 35, odst. 1 por. nov. z úradnej povinnosti však zrušil rozsudok vrchného súdu v časti týkajúcej sa obžalovaného B., nariadiť v rozsahu zrušenia nové pokračovanie a tým poveril vrchný súd.